

इम्बोक्स नवलपरासी

विशिष्टीकरण तालिका २०८०

पूर्णाङ्क -५०

कक्षा -८

उत्तीर्णाङ्क -२०

विषय - नेपाली

समय : २ घण्टा

क.स.	विधा तथा पाठको प्रकार	विधा	जम्मा प्रश्न	उत्तर दिने संख्या	अङ्क	जम्मा
१	शब्द भण्डार पाठ्यपुस्तकबाट ४वटा शब्द दिएर र अर्थ बिच जोडा मिलाउन लगाउने	शब्दार्थ	१	१	४×०.५	२
२	खाली ठाउँ भर्न लगाउने (पर्यायवाची, विपरीतार्थी,श्रुतिसम,अनेकार्थी र समावेशी आदिबाट मिल्ने उत्तर छानेर लेख्न लगाउने	शब्द पहिचान	१	१	४×०.५	२
३	शब्द भण्डार उखान, टुक्का, निपात,प्राविधिक शब्द र अनुकरणात्मक शब्द दिई वाक्य निर्माण गर्न लगाउने	वाक्यमा प्रयोग	१	१	३×१	३
४	वर्णविन्यास/हिज्जे मिलाइ लेख्न लगाउने	वाक्य शुद्धिकरण शब्दशुद्धिकरण	१	१	४×०.५ २×०.५	२ १
५	पदवर्ग (नाम,सर्वनाम,विशेषण,क्रियापद ,नामयोगी,क्रियायोगी/ क्रियाविशेषण,संयोजक,विस्मयादिबोधक,निपात)	शब्दवर्ग	१	१	४×०.५	२
६	कारक र विभक्ति पहिचान गर्ने वा खाली ठाउँ भर्ने	कारक र विभक्ति	१	१	२×०.५	१
७	काल,पक्ष र भावका आधारमा खाली ठाउँमा उपयुक्त क्रियापद भर्ने	वाक्य निर्माण	१	१	४×०.५	२
८	वाक्य परिवर्तन(लिङ्ग ,वचन,पुरुष,आदर,करण,अकरण)	वाक्य परिवर्तन	१	१	३×१	३
९	क्रियाको खास काल,पक्ष र भावको कोटी तोकेर न्यूनतम ३ वाक्यमा कुनै विषयको वर्णन गर्न लगाउने	वाक्य रचना	१	१	१×३	३
१०	बोध प्रश्न पाठ्यपुस्तक एवं कुनै स्तरीय लेख रचनाबाट १२० शब्द सम्मको अनुच्छेद दिइ चारवटा प्रश्न सोध्ने	बोध प्रश्न	१	१	१×४	४
११	बुँदा टिपोट १००शब्द सम्मको गद्यांश दिइ ४ वटा बुँदा टिपी सारांश लेख्न लगाउने	बुँदा टिपोट र सारांश लेखन	१	१	१×४	४
१२	निर्देशित रचना,कथा,जीवनी,चिठी,निवेदन,संवाद,मनोवाद मध्ये कुनै एको बारेमा लेख्न लगाउने	निर्देशित रचना	२	१	१×४	४
१३	भावविस्तार(कथा,कविता,निबन्ध,प्रबन्ध,जीवनी)	गद्य र पद्य	२	१	१×३	३

૧૪	સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન(પાઠગત પ્રશ્નોત્તર)	કથા,કવિતા,નિબન્ધ,જીવની,પ્રબન્ધ ર ચિઠી	૪	૨	૨×૨	૪
૧૫	વિવેચનાત્મક પ્રશ્ન	કથા,કવિતા,નિબન્ધ,પ્રબન્ધ,જીવની	૨	૧	૧×૫	૫
૧૬	નિબન્ધ લેખન	કુનૈ એક શીઘ્ર કિમા ૧૫૦ શબ્દ નઘટાઈ નિબન્ધ લેખન લગાડને	૩	૧	૧×૫	૫

પ્રથમ ત્રૈમાસિક પરીક્ષા

પાઠ ૧ દેખિ પાઠ ૪ સમ્મ અધ્યાપન ગરાડને

દોસ્રો ત્રૈમાસિક પરીક્ષા – પાઠ ૫ દેખિ પાઠ ૯ સમ્મ

,તેસ્રો ત્રૈમાસિક પરીક્ષા –પાઠ ૧૦ દેખિ ૧૩ સમ્મ વાર્ષિક પરીક્ષા – પાઠ ૧૪ દેખિ ૧૭ સમ્મ ર પુનરાવૃત્તિ ગરાડને

इम्बोक्स नवलपरासी
नमुना प्रश्नपत्र-२०८०
प्रथम त्रैमासिक परीक्षा -२०८०

कक्षा: ८
विषय: नेपाली

समय: २ घण्टा

पुर्णङ्कः ५०
उत्तीर्णाङ्कः २०

प्र.१) समूह “क” मा दिइएका शब्दको अर्थ समूह “ख” बाट पहिचान गरी लेख्नुहोस् ।

४×०.५=२

समूह “क”	समूह “ख”
मिर्मिरे	तयार
तैनाथ	विहानी पख हुन लागेको अवस्था
मुन्धुम	ढिला नगरी
अविलम्ब	लिम्बु जातिको धर्मशास्त्र

प्र.२) खाली ठाउँमा मिल्ने शब्द राखी ठाउँ भर्नुहोस् ।

४×०.५=२

- क) सूर्यको पर्यायवाची शब्द.....हो । (चन्द्र, घाम, पृथ्वी)
ख) उकालो शब्दको विपरीतार्थी शब्द.....शो । (वर, पर, ओरालो)
ग) शव(सबहुन् । (पर्यायवाची, विपरीतार्थी)
घ)अनेकार्थी शब्द हो । (कर, थर, घर)

प्र.३) अथए स्पष्ट हुने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् ।

३×१=३

आलु, खानु, तारिफ

प्र.४) तल दिइएका वाक्यलाई शुद्ध गरी लेख्नुहोस् ।

४×०.५=२

- क) वर्षामा सिमसि पानि परेको र कुहीरो लागेकाले बाटो हिँड्न सहज थिएन ।
(ख) तल दिइएका शब्द समूहबाट शुद्ध छानी लेख्नुहोस् ।

२×०.५=१

(अ) मिहीनेत मिहिनेत मीहिनेत मीहीनेत

(आ) परिधि परीधि परिधी परीधि

प्र.५) रेखाङ्कित शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस् ।

०.५×४=२

राम र गोपाल विद्यालय गएर पढे ।

प्र.६) खाली ठाउँमा मिल्ने विभक्ति चिन्ह भर्नुहोस् ।

२×०.५=१

(क) हरि.....किताब पढ्यो । (ले, लाई, मा)

(ख) गोपाल पोखरा.....आयो । (ले, लाई, बाट)

प्र.७) कोष्ठकमा दिइएका धातु र सङ्केतका सहायताले खाली ठाउँ भर्नुहोस् ।

४×०.५=२

(क) राम विद्यालय““(जा: सामान्य वर्तमान)

(ख) गोपालले खाना““(खा: सम्भावनार्थ)

(ग) सीता बजार““(जा: अपूर्ण भूत)

(घ) मैले किताब ““(पढ: सामान्य भविष्यत्)

प्र.८) कोष्ठकमा दिइएको निर्देशन अनुसार वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस् ।

३×१=३

(क) छोरो खेलन गयो । (स्त्री लिङ्ग)

(ख) म घुम्न जान्छु । (तृतीय पुरुष)

(ग) चरो आकाशमा उड्छ । (बहुवचन)

प्र.९) सामान्य वर्तमान कालको प्रयोग गरी आ□नो विद्यालयको बारेमा ३ वाक्यमा वर्णन गर्नुहोस् ।

१×३=३

प्र.१०) दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर लेख्नुहोस् ।

४×१=४

नेपाल लोक साहित्यमा धनी मुलुक हो । लोक साहित्यका विविध विद्यामध्ये लोकगीत पनि एक हो । चाडपर्व, मेलापात, घाँस दाउरा, ढिकी जाँतो गर्दा गाइने लोकभाका नै लोकगीत हो । लोकगीत लोक लयमा आधारित हुन्छ । सवाई, असार, तिज, भैलो, मारुनी, फ्याउरे सेलो आदि लोक लयका उदाहरण हुन् । संस्कृति परम्परा, भाषा, भूगोल, जातजाति, जीवनशैली लगायत पक्षलाई जीवन्त बनाएको छ । नेपाली परम्परालाई चिनाएको छ लोक लयको आ□नै मौलिक संरचना हुन्छ । यही संरचनाले लय वा भाका निर्धारण गरेको हुन्छ ।

प्रश्नहरू

(क) लोक भाका कहाँ कहाँ गाइन्छन् ?

(ख) लोक लयका कुनै ३ वटा उदाहरण लेख्नुहोस् ।

(ग) लोकलयको आधार के लाई भनिन्छ ?

(घ) नेपाली जनजीवन कसरी जीवन्त बनेको छ ?

प्र.११) तलको गद्यांशबाट चार वटा बुँदा टिपोट गरेर सारांश लेख्नुहोस् ।

४×१=४

नेपाल प्राकृतिक दृष्टिकोणले सम्पन्न मुलुक हो । हावापानी, उचाइ र धरातलीय विविधताले यहाँ प्राकृतिक विविधता पनि भनिन्छ । आजभोलि संसारभरका मुलुक जैविक विविधताको मामिलामा सचेत देखिन थालेका छन् जैविक विविधताका विभिन्न पक्षमध्ये हाम्रो देशमा रहेका महत्वपूर्ण र दुर्लभ जडीबुटी पनि पर्छन् । चाँप, जटामसी सर्पगन्धा, लोठ सल्ला, पाँचऔँले, यार्चागम्बा आदि बोटबिरुवा एवं जडिबुटी हाम्रा बहुमूल्य सम्पत्ति हुन् । नेपालमा ६०० मिटर को उचाई देखि १५०० मिटरको उचाइसम्म पाइने चाँपको बोट ३० मिटरसम्म अग्लो हुन्छ । चाँपको फूलबाट बनाइने तेल आँखा र बाथ रोगका निम्ति उपयोगी हुन्छ भने फूल, फल शक्ति बर्धक औषधीका रुपमा पनि प्रयोग हुन्छ । ३००० देखि ५००० मिटरको उचाइमा पाइने सानो सुगन्धित बिरुवा जटामसी पनि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण जडिबुटी हो । यो जडीबुटी छाररोग र मुटुरोग आदिका निम्ति औषधीका रुपमा प्रयोग गरिन्छ ।

प्र.१२) तलका मध्ये कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् ।

१× ४=४

नाम: लक्ष्मी प्रसाद देवकोटा

जन्म: वि.सं. १९६६ कार्तिक २७ गते लक्ष्मी पूजाका दिन

जन्मस्थान: धोबीधारा, काठमाडौं

मातापिता: अमर राज्यलक्ष्मी / तिल माधव देवकोटा

शिक्षा : स्नातक सम्म

प्रमुख कृतिहरु: महाकाव्य, शाकुन्तल, सुलोचना, वनकुसुम महाराणा प्रताप, पृथ्वीराज, चौहान

खण्डकाव्य: मुनामदन, लुनी, कुञ्जिनी

उपन्यास: चम्पा

साहित्यिक योगदान: नेपाली साहित्यका महाकवि, एकेडेमीका संस्थापक

मृत्यु: वि.सं. २०१६ काठमाडौं

अथवा

आफु गरिब र जेहेन्दार भएको कुरा उल्लेख गर्दै विद्यालयबाट प्रदान गरिने छात्रवृत्ति आफुलाई पनि प्रदान गरियोस् भनि प्रधानाध्यापकलाई निवेदन लेख्नुहोस् ।

प्र.१३) तलका मध्ये कुनै एकको भावविस्तार गर्नुहोस् ।

१×३=३

क) हामीले आँसो कर्तव्य बिसेँ इतिहासले धिक्कार्ला
गोली निलेका सहिदका प्यारा लासले धिक्कार्ला ।

ख) पहाडमा मानिसले मात्र होईन, जनावर, किरा र बिरुवाले पनि लडाइँ पनि गर्दा रहेछन् ।

प्र.१४) तलका मध्ये कुनै तीन प्रश्नको प्रश्नको संक्षिप्त उत्तर लेख्नुहो ।

४×१=४

क) वीरले किन रगतको भेटी चढाउँछन् ?

ख) पृथ्वी नारायण शाहले हेरेको पत्रमा के लेखिएको थियो ?

ग) स्वामी प्रपन्नाचार्यको कृतिहरु कुन कुन कुन ?

घ) सैगात अल्लो कपडा उद्योग कहाँ छ ?

प्र.१५) विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस् । (कुनै एकको मात्र)

१×५=५

क) सहिदहरुको सम्झनामा कविताको मूलभाव लेख्नुहोस् ।

ख) स्वामी प्रपन्नाचार्यले वैदिक वाङ्मयका क्षेत्रमा पुर्‍याएका योग दान चर्चा गर्नुहोस् ।

प्र.१६) दिइएका शीर्षकमा १५० शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस् (कुनै एकको मात्र)

१×५=५

क) मेरो देश

ख) मेरो जीवनको लक्ष्य

ग) कम्प्युटरको महत्व

समाप्त

इम्बोक्स नवलपरासी
नमुना प्रश्नपत्र-२०८०
दोस्रो त्रैमासिक परीक्षा -२०८०

प्रश्न नं १ तलका शब्दहरूको अर्थ समूहबाट पहिचान गरी जोडा मिलाउनुहोस्। २

समूह क	समूह ख
उद्धार	उपयुक्त
आभूषण	लिम्बुजातिको धर्मशास्त्र
उचित	बगैंचा
मुन्धुम	गहना
	समतामूलक

प्रश्न नम्बर २ पुस्तकबाट मिल्ने शब्द छानी खालि ठाउँ भर्नुहोस् २
क जननीको पर्यावाची शब्द..... हो । [आमा, दिदि, बहिनी]
ख कर..... शब्द हो। [लघुताबाची, विपरीताथ , अनेकाथी]
ग दिशा दिशाशब्द हो [[पर्यावाची, श्रुतिसमभिन्नार्थक, अनेकाथी]
घ बाजाको समावेशी शब्द..... हो[[नाच, गित, डम्फु]

प्रश्न नम्बर ३ अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्। ३
रूपान्तरित, टुलुटुलु, हुने बिरुवाको चिल्लो पात

प्रश्न नं ४ तल वाक्यलाई शुद्ध पारी सार्नुहोस् २
क ओहो ईश्वर त पदयात्राका पारखी नै रहेछन्
ख तल दिइएका शब्द समूहबाट शुद्ध शब्द छानि लेख्नुहोस् १

अ) । परिक्षा ॥ परीक्षा ।।। परिछा ।परीछा

अ) । भविश्य ॥ भवि

प्रश्न नम्बर 5 रेखांकित शब्दहरूको पद वर्ग छुट्याउनुहोस्
नयाँ नेपालको निर्माणमा हामी सबै नेपालीहरू एकजुट भएर लाग्नुपर्छ।

प्रश्न नम्बर 6 रेखांकित शब्द हरु को कारक छुट्याउनुहोस्

प्रश्न नम्बर 7 कोष्टकमा दिएको धातु र संकेत सहायताले वाक्य पुरा गर्नुहोस्

क नेपालमा ठूलो भूकम्प[जा ; पुर्ण भुत]

ख तिमी सफल हुनलाई धेरै परिश्रम.....[गर; सामान्य भविष्य]

ग उनीहरू गीत गाएर.....[नाच; सम्भावना]

घ सुरज पोखरा[जा;अज्ञात भूत]

प्रश्न नम्बर 8 कोष्टकमा दिएको निर्देशनअनुसार तल का वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्

क कवि कविता लेख्छन् \ [स्त्रीलिङ्ग]

ख नपढी ठूलो भइन्न [करण]

ग मदेश लाई माया गर्छु|[तृतीय पुरुष]

घ आकाशमा चराहरू उड्छन्[एक वचन]

प्रश्न नम्बर 9 सामान्य भविष्य काल को क्रियापदको प्रयोग गरी तपाईंको भविष्यको योजनाका बारेमा वर्णन गर्नुहोस्

प्रश्न नम्बर 10 तर दिएको पद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्

परोपकार र समाजसेवा नेपाली संस्कृतिका आधारभूत पक्ष हुन् । देश र जनताका लागि वीर पुर्खाहरूले आफ्नो जिउ ज्यानको बलिदान दिए। हामी हाम्रो आश्रयमा आएका पाहुनालाई स्वागत गर्छौं । पाहुनालाई देवता सरह ठानी सत्कार गर्छौं । आपतमा परेको उद्धार गर्नु हाम्रो पहिलो कर्तव्य हुन्छ । हामी परोपकारी भावनाबाट प्रेरित भएर पाटीपौवा चौतारो बनाउँछौं । मठ-मन्दिर पुल धर्मशाला र धारो निर्माण गर्छौं । हामी आफ्नो सम्पत्ति समाजसेवामा अर्पण गर्न सधैं लालियत हुन्छौं । अनाथालय वृद्धाश्रम आदि सामाजिक संस्था स्थापना गर्नुलाई हामीलाई ठूलो सौभाग्य ठान्छौं । हाम्रो संस्कृतिमा दान गर्नुलाई महान कार्य मानिन्छ । हाम्रा bedaradi पुराना ग्रन्थहरूमा पनि दानवीरहरूको को गौरव गान पाइन्छ ।

प्रश्नहरू

क नेपाली संस्कृतिको आधारभूत पछ्य केहो?

ख परोपकारी भावनाबाट प्रेरित भएर के गर्छौं ?

ग दानवीरहरूको को गौरव गान काहा पाइन्छ ?

घ अर्पण र गौरव शब्दको अर्थ के हो ?

प्रश्न नम्बर 11 तलको गद्यांश वटा टिपेर सारांश लेख्नुहोस् ।

जंगल विनाश भयो भने सुख्खा खडेरी लगायत अनेकौं समस्या देखिन्छन् । पानीका स्रोत सुक्न थाल्छन् । बन्यजन्तुको बासस्थान विनाश हुन्छ । उद्योगबाट निस्केको धुवा र विषालु ग्यासले वातावरणमा हानिकारक ग्याँसको वृद्धि भएको छ । सूर्यबाट आउने आदि कारक किरण रोप्ने वातावरणको ओजन तह पातलिँदै जान्छ । परिणामस्वरूप अम्ल वर्ष आउने क्रम बढ्छ साथै अनेकौं रोग देखा पर्ने खाद्यान्न र पानीको अभाव हुने जस्ता संकट देखेका हुन्छन्। पृथ्वीको तापक्रम बढेको छ । यी सबैको कारण मान्छे हो । मानिसले मात्र प्रकृतिलाई अनुकूल बनाई वातावरण रक्षा गर्न सक्दछ ।

प्रश्न नम्बर 12 तर काम मध्ये कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्

क .. नाम: भूपी शेरचन

जन्म : विसं १९९२ साल पुस १२ गते

स्थान : मुस्ताङ जिल्लाको थाक टुकुचेमा

शिक्षा : B.A सम्मको औपचारिक अध्ययन

सेवा संस्था : नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको जिल्ला सचिव [२०१२] नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठानका

सदस्य [२०३६]

पुरस्कार : साझा पुरस्कार[२०२६] , गोरखादक्षिणबाहु दोस्रो द्वारा सम्मानित

कृतिहरू: नयाँ झ्याउरे[२०१०], गुल्मी मेचमाथि अन्धो मान्छे[२०२६] कविता संग्रह र भूपि शेरचनका कविता[२०५६] प्रकाशित भएका छन्।

विशेषता: स्वच्छन्दवादी प्रगतिवादी धाराका सशक्त गद्य कवि, क्रान्तिकारी चेतनाका कवि

मृत्यु : वि. सं २०४६ साल जेठ महिना काठमाडौँमा

अथवा

ख मदन पुस्तक भण्डार दलदले le विद्यार्थी पुस्तक भण्डार कावासोतीलाई कक्षा ८ का २०००थान पुस्तकहरूको माग गरी लेखिने व्यापारिक चिठीको ढाँचा तयार पार्नुहोस् ।

प्रश्न नम्बर १३ सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्। [कुनै एकमात्र]

क हिमाल जस्तो स्वभिमान भएको

बुद्धको जस्तो विचार भएको

म एक वीर गोर्खाली हो

म स्वाभिमानी श्रमशिल नेपाली हु।

ख नेपालका कैयौं पद मार्ग प्राकृतिक धार्मिक तथा ऐतिहासिक दृष्टिले महत्वपूर्ण छन्।

प्रश्न नम्बर 14 तल दिइएका प्रश्नहरूको संक्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस् [कुनै दुई मात्र]

क भाजु लालले बनिसकेको मूर्ति भक्तलाई नदिनु उपयुक्त थियो या थिएन तर्क दिनुहोस्?

ख पर्यटन व्यवसायका माध्यमबाट कसरी रोजगारी बढाउन सकिन्छ?

ग खेतमा चिरा परेका गाडालाई कसरी ओसिलो बनाउनुपर्छ?

प्रश्न नम्बर 15 तरलता प्रश्नहरूको विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस् । [कुनै एकमात्र]

क अमर पुत्र कथाका आधारमा मानिस मरेर गएपनि काला अमर रहन्छ भन्ने कुरालाई पुष्टि गरि समीक्षात्मक उत्तर लेख्नुहोस्।

ख मानवअधिकार निबन्धको सार लेख्नुहोस्।

ग स्वामी प्रपन्नाचार्यको जीवनीबाट की प्रेरणा पाउन सकिन्छ? विवेचना गर्नुहोस्।

प्रश्न नम्बर 16 तल मध्ये कुनै एक शीर्षकमा 150 शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्।

क पुस्तकालयको महत्त्व

ख देश प्रति मेरो कर्तव्य

ग मेरो जीवनको लक्ष्य

समाप्त

इम्बोक्स नवलपरासी
नमुना प्रश्नपत्र-२०८०
तेस्रो त्रैमासिक परीक्षा -२०८०

कक्षा: ८
विषय: नेपाली

समय: २ घण्टा

पूर्णाङ्क: ५०
उत्तीर्णाङ्क: २०

प्र.१) समूह “क” मा दिइएका शब्दको अर्थ समूह “ख” बाट पहिचान गरी लेख्नुहोस् ।

४×०.५=२

समूह “क”

समूह “ख”

अनुमोदन

सुकेको खस्रो

शुष्क

उदाहरण

दृष्टान्त

खुसीले विह्वल

हर्ष विभोर

दोधार

प्र.२) खाली ठाउँमा मिले शब्द राखी खाली ठाउँ भर्नुहोस् ।

४×०.५=२

क) रातको पर्यायवाची शब्द.....हो । (निशा, दिन, दिउँसो)

ख) अमृतको विपरीतार्थी शब्द.....हो । (विष, पीयुष, सुधा)

ग) बाजाकोशब्द बाँसुरी हो । (विपरीतार्थी, अनेकार्थी, समावेश्य)

घ) हुस्सुको अर्थ.....होइन । (मुख, बाक्लो कुहिरो, बादल)

प्र.३) अथ स्पष्ट हुने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् ।

३×१=३

प्रकृति फटाफट पो

प्र.४) तल दिइएका वाक्यलाई शुद्ध गरी लेख्नुहोस् ।

४×०.५=२

क) नागरीकता पाएसँगै ठुलो भएपछि मलाई सोतन्त्र भएर लेख्ने इच्छा थियो ।

ख) तल दिइएका शब्द समूहबाट शुद्ध शब्द छान्नी लेख्नुहोस् ।

२×०.५=१

अ) जीवनी, जीवनी, जिवनि जिवनी

आ) विद्यालए विद्यालए विद्यालय वीद्यालय

प्र.५) रेखाङ्कित पदहरूको कारक छुट्याउनुहोस् ।

४×०.५=२

छि/यस्तो फोहोर ठाउँमा बस्नु हुँदैन ।

प्र.६) रेखाङ्कित पदहरूको कारक छुट्यानुहोस् ।

२×०.५=१

आमाले चक्कुले तरकारी काट्नुभयो ।

प्र.७) कोष्ठमा दिइएका धातु र सङ्केतका सहायताले खाली ठाउँमा भर्नुहोस् ।

४×०.५=२

क) म सधैं बजार। (जा: सामान्य वर्तमान्)

ख) उषा राम्रो.....। (नाच्: सम्भावनार्थ)

ग) भाई सधैं प्रथम.....। (हु: अभ्यस्त भूत)

घ) गाईले घाँस.....। (खा: अपूर्ण वर्तमान)

प्र.८) कोष्ठमा दिइएको निर्देशन अनुसार वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस् ।

३×१=३

क) उनीहरू त्यहाँ जालान् (अकरण)

ख) तपाईं घुम्न जानुहुन्छ । (उच्च आदर)

ग) त्यो केटो निकै राम्रो छ । (बहुवचन)

घ) मत्ताले केराको बोट ढालेछ । (स्त्रीलिङ्ग)

प्र.९) सामान्य भूत कालका क्रियापद गरी तीन वाक्यमा तपाईंको मिल्ने साथीको बारेमा वर्णन गर्नुहोस् ।

३×१=३

प्र.१०) दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर लेख्नुहोस् ।

४×१=४

कुनै निश्चित विषयमा केन्द्रित भएर दुई वा दुई भन्दा बढी पात्र बिच गरिने छलफल नै संवाद हो । संवादमा पात्र लगातार बोलिरहने क्रम मात्र नदेखाई कार्य तथा हाउभाउलाई पढि सङ्केत गर्नुपर्दछ । विशेषतः संवाद लेख्दा पात्रको हाउभाउलाई कोष्ठभित्र राख्नुपर्छ । संवादको पृष्ठभूमिमा स्थान, समय र वातावरणलाई पनि कोष्ठभित्र राख्नुपर्छ । यसो गर्दा संवाद यथार्थपरक र जीवन्त बन्न पुग्छ । पात्रद्वारा सम्बन्धित विषयमा तर्क वितर्क गराई संवादलाई रोचक बनाउनु पर्छ । संवादमा पात्रका माध्यमबाट भन्नुपर्ने कुरा समेट्नु पर्छ । संवादमा पात्रको स्तर अनुसारको भाषा शैली प्रयोग गर्नुपर्छ । एउटै पात्रका माध्यमबाट लामो अभिव्यक्ति दिइरहनु उपयुक्त हुँदैन । संवादका पात्रका छलफलबाट विषय वस्तुको निष्कर्ष भल्किनु पर्छ ।

प्रश्नहरू:

क) संवादमा पात्रको हाउभाउलाई कहाँ राख्नुपर्छ ?

ख) संवादलाई रोचक बनाउन के गर्नुपर्छ ?

ग) संवादमा कस्तो भाषाशैली प्रयोग गर्नुपर्छ ?

घ) संवादमा के कुरालाई ध्यान दिनुपर्छ ?

प्र.११) तलको गद्यांशबाट चारवटा बँदा टिपोट गरी सारांश लेख्नुहोस् ।

२+२=४

नेपाल हिमाल, पहाड र तराईको विविधताले भरिएको सुन्दर बगैचा हो । बगैचामा रङ्गी विरङ्गी चरा चुरुङ्गी फूलहरु रहे भैं यहाँ धेरै जातजाति छन् । यहाँ रङ्गी विरङ्गी चरा चुरुङ्गीका मिठा गीत जस्तै धेरै किसिमका भाषा छन् । अनेकौं मठ, मन्दिर, मुम्बा, मस्जिद र गिर्जाघर छन् । यहाँ अनेकौं चाडपर्व, रीतिरिवाज र प्रचलनहरु छन् । अनेकौं मुहानबाट पवित्र नदी जस्तै यहाँ अनेकौं परम्परा र मान्यता छन् । नेपाल विभिन्न जातजातिहरुको सङ्गम स्थल पनि हो । यसलाई विभिन्न जातका फूलहरुको साभा फूलबारी पनि भनिन्छ । यहाँका यिनै विविधतामय समाजको असल व्यवहार मान्यता र भावनाको एउटै स्वरूप हो । यसभित्र तमाम जातजाति भाषभाषी र धर्मावलम्बीहरुका विचार र भावना मिलेका छन् ।

प्र.१२) तल दिइएका बुँदाका आधारमा जीवनी तयार पार्नुहोस् ।

४×१=४

नाम: गुरु प्रसाद मैनाली

जन्ममिति: वि.स. १९५७ भाद्र शुक्ल चतुर्दशी

जन्म स्थान: काभ्रे

पिता, माता: काशीनाथ, रुपादेवी

शिक्षा: प्रारम्भिक शिक्षा, स्वाध्ययन

सेवा: न्याय सेवाको क्षेत्रमा न्यायाधीश समेत भएका

विशेषता

- सानैदेखि प्रतिभावान् व्यक्तित्व
- लेकप्रिय कथाकार
- पहिलो आधुनिक नेपाली कथाकार
- आदर्शोन्मुख सामाजिक यथार्थवादी कथाकार
- पहिलो कथा नासो १९९२ को शारदा पत्रिकामा प्रकाशित
- कृतिहरु "नासो" कथा सङ्ग्रह
- सम्मान साहित्यिक पत्रकार सङ्घले "मैनाली" कथा पुरस्कार को स्थापना
- मृत्यु: वि.सं. २०२८ जेठ २५ गते काठमाडौं

अथवा

शुभकामनाको ढाँचामा महान् पर्व दसैका अवसरमा आँसो विद्यालयका तर्फबाट लेखिने शुभकामना पत्र तयार गर्नुहोस् ।

प्र.१३. तलका मध्ये कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस् ।

३×१=३

क) हामीले खाने प्रत्येक गाँसमा रगत छ सहिदको

हामीले फेर्ने प्रत्येक सासमा रगत छ सहिदको

ख) दिगो अर्थतन्त्रका लागि सन्तुलित वैदेशिक व्यापार अनिवार्य सर्त हो ।

प्र.१४) तलका मध्ये कुनै दुई प्रश्नको संक्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस् ।

२×२=४

क) हजुरआमाको जन्मोत्सव मनोवादनको सन्देश के हो ?

ख) नेपालबाट प्रमुख रूपमा विदेश निर्यात हुने वस्तु कुन कुन हुन् ?

ग) कवितामा प्रकृतिसंग गाँसिएका के के कुरा आएका छन् ?

प्र.१५) विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस् । (कुनै एकको मात्र)

१× ५=५

क) व्यक्तिमा दृढ इच्छाशक्ति भए जतिसुकै चुनौतीपूर्ण काम पनि पूरा गरेरै छाड्छ भन्ने कुरालाई “जुनको ताबेई” जीवनीका आधारमा पुष्टि गर्नुहोस् ।

ख) “सहिदहरुको सम्झनामा” भन्ने कविताको मूलभाव लेख्नुहोस् ।

प्र.१६) दिइएको शीर्षकमा १५० शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस् । (कुनै एकको मात्र)

१× ५=५

क) विद्यार्थी जीवनमा अनुशासनको महत्व

ख) मेरो देश र मेरो कर्तव्य

ग) शिक्षामा प्रविधिको प्रयोग

समाप्त

इम्बोक्स नवलपरासी
नमुना प्रश्नपत्र २०८०

कक्षा -८

वार्षिक परीक्षा २०८०

विषय - नेपाली

समय :२ घण्टा

१ समूह 'क' मा दिइएका शब्दको अर्थ समूह 'ख' बाट पहिचान गरी लेख्नुहोस् । $१४ \times ०.५ = ७$

समूह 'क'

समूह 'ख'

निर्माता

अतोपत्तो

भाषिका

भण्डा

पताका

निर्माण गर्ने वाला

नाम निसान

ठाउँ अनुसार हुने भाषाको फरक रु
आकाश

प्रश्न २ खाली ठाउँमा मिल्ने शब्द राखी खाली ठाउँ भर्नुहोस् । $१४ \times ०.५ = ७$

क) उपहार को पर्यायवाची शब्द हो । -चिनारी, कोसेली, चाहना)

ख) शब्द अनेकार्थी होइन् । (असार, मास, पानी)

ग) श्रुतिसम भिन्नार्थी शब्द हुन् । (तीर -तिर, कल-मल, यता -उता)

घ) अनुकूलको विपरीतार्थी शब्द हो । -प्रतिकूल, आकुल, सुहाउँदो)

प्रश्न ३ अर्थ स्पष्ट हुने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् । $३ \times १ = ३$

बाँदरको हातमा नरिवल , टुसुक्क, आत्मनिर्भर

प्रश्न ४ तल दिइएका वाक्यलाई शुद्ध गरी लेख्नुहोस् । $१४ \times ०.५ = ७$

क) अभाव चुनौती र प्रतीकूलतासँग सिंगौरी खेलै सफलताको शीखर चम्नु महान व्यक्तिको लक्षण हो ।

ख) तल दिइएका शब्द समूहबाट शुद्ध शब्द छान्नी लेख्नुहोस् । $१२ \times ०.५ = ६$

अ) भवीष्य भविष्य भवीस्य भविस्य

आ) पञ्चामृत पञ्चाम्रित पन्चामृत पन्चाम्रीत

प्रश्न ५ रेखाङ्कित शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस् । $४ \times ०.५ = २$

उमेश सरासर घर गयो अनि पढ्न बस्यो ।

प्रश्न ६ रेखाङ्कित पदहरूको कारक छुट्याउनुहोस् । $२ \times ०.५ = १$

भाइले कलमले चिठी लेख्यो ।

प्रश्न ७ कोष्ठकमा दिइएका धातु र सङ्केतका सहायताले खाली ठाँउमा भर्नुहोस् । $४ \times ०.५ = २$

क) किसानहरु धान ----- (रोप : अपूर्ण भूत) गरिन्छ ।

ख) छोरो प्रथम----- (हुः सामान्य वर्तमान)

ग) ईश्वरले सबैको रक्षा----- । -गरः सामान्यार्थ)

घ) तिमी विदेश ----- । -जा : पूर्ण भविष्यत्)

प्रश्न ८ कोष्ठकमा दिइएको निर्देशन अनुसार वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस् । $३ \times १ = ३$

क) नायक छमछम नाच्छन् । (स्त्रीलिङ्ग)

ख) म पोखरा जान्छु । (द्वितीय पुरुष)

ग) तिमी घुम्न गएछौ । (अकरण)

प्रश्न ९ अपूर्ण भविष्यत् कालको प्रयोग गरी ३ वाक्यमा आफ्नो वनभोजको तयारीको वर्णन गर्नुहोस् । $१ \times ३ = ३$

प्रश्न १० दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर लेख्नुहोस् । $४ \times १ = ४$

आफैसाँग गरिने एकोहोरो कुराकानीलाई मनोवाद भनिन्छ । मनोवादलाई एकालाप पनि भनिन्छ । मनोवादमा पात्रले एकलै कुराकानी गरिरहेको हुन्छ । यसमा पात्रका विचार शृङ्खलाबद्ध हुँदैनन् ।

त्यसैले यसमा विशृङ्खलित सोचाइलाई व्यवस्थित गरेर राख्ने गरिन्छ । मनोवादको प्रस्तुतिका क्रममा अनुभूति, सम्झना, विचार, प्रतिक्रिया आदि पक्षलाई समेट्नुपर्छ । यस्तो लेखाइभित्र आफैले प्रश्न गरेर आफैद्वारा उत्तरको खोजी गरिन्छ । यसमा केही काल्पनिक उडान र खुलदुलीलाई मिसाइन्छ र प्रथम पुरुष शैलीको प्रयोग गरिन्छ । एक्कासि सोच परिवर्तन गर्नुपर्दा यसमा अपूर्ण वाक्य वा कोष्ठकभित्र सङ्केत राखिन्छ अनि मात्र विषयवस्तुलाई परिवर्तन गरिन्छ । पात्रको सोचाइलाई निष्कर्षमा पु-याएपछि नै मनोवाद टुङ्ग्याइन्छ ।

प्रश्नहरु

क) मनोवादको अर्को नाम के हो ?

ख) मनोवादमा पात्रका विचार कसरी आउँछन् ?

ग) मनोवादमा कस्ता पक्षलाई समेट्नुपर्छ ?

घ) मनोवादभित्र कुन अवस्थामा अपूर्ण वाक्य वा कोष्ठकको प्रयोग गर्न सकिन्छ ?

प्रश्न ११ तलको गद्यांशबाट चारवटा बुँदा टिपोट गरी सारांश लेख्नुहोस् । $12+2=14$

पाल्पाको पहिचान ढाका कपडा र ढलोटको करुवासँग गाँसिएको छ । भोजपुरको खुकुरी र भाँडाकुँडा हरेक नेपालीका घरमा पुगेका छन् । चितवनमा उत्पादन भएको मह भापाको बजारमा बिक्री भइरहेको छ । नुवाकोटमा फलेको तरकारी काठमाडौँको भान्सामा पाकिरहेको छ । पाटनमा बनेका थाड्का डोल्पामा बेचबिखन भइरहेको छ । जुम्लामा फल्ने मार्सी धानले काठमाडौँ पोखरालगायत सहरमा बजार पाएको छ । मानिसले जुम्ला, सोलुखुम्बु र मुस्ताङको स्याउ, गोरखाको सुन्तला, रामेछापको जुनार खोजी खोजी खान थालेका छन् । हिजोआज मुलुकका प्रायः सबै ठाउँमा यातायातको सुविधा छ । यातायातका कारण पूर्वी नेपालमा उत्पादन हुने चिया पश्चिम नेपालमा पाइन्छ । यातायात तथा सञ्चारले फरक फरक ठाउँलाई मात्र होइन, जनताका भावना र सम्बन्धलाई पनि जोडेको छ ।

प्रश्न १२ तल दिइएका बुँदाका आधारमा छोटो कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस् । $19 \times 4 = 76$

एउटा ठूलो खोलो हुनु----- खोलामाथि एउटा साँघुरो पुल हुनु----- भेडा दुईतिरबाट आउनु----- दुबैले एक अर्कालाई देख्नु----- एकपटकमा एउटा मात्र तर्न सक्ने----- दुबैलाई हतार हुनु----- दुबै भेडा तर्न खोज्नु----- दुबैको पुलको बिचमा भेट हुनु----- दुबै एक आपसमा जुध्न थाल्नु----- पुल हल्लिने हुनु----- जुध्न नछाड्नु----- दुईवटै खोलामा खस्नु र बग्नु----- घमण्ड गर्नु हुँदैन, घमण्डले विनास निम्ताउँछ भन्ने सन्देश ।

अथवा

‘नयाँ कक्षाको पहिलो दिन’ शीर्षकमा मनोवाद लेख्नुहोस् ।

१३ तलका मध्ये कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस् । $19 \times 3 = 57$

क) जे जस्तो छ कला खुला प्रकृतिको आधार हो सृष्टिको

खाँचो पर्दछ किन्तु सन्तुलनमा हाम्रो नयाँ दृष्टिको ।

ख) एउटा शान्त घरको तलाउमा तनावरूपी तसङ्ग सिर्जना भएको थियो ।

प्रश्न १४ तलका मध्ये कुनै दुई प्रश्नको संक्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस् । $2 \times 2 = 4$

क) जुन्को ताबेई पर्वतारोहणका लागि कसरी आकर्षित भइन् ?

ख) कवितामा सूर्योदयसँग हुने परिवर्तनलाई कसरी देखाइएको छ ?

ग) रन बहादुरमा किन नयाँ जोस र उत्साह आएको थियो ?

प्रश्न १५ विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस् । (कुनै एकको मात्र) $१ \times ५ = ५$

क) ' फर्क आफ्नै देश ' कविताको मूल सन्देश लेख्नुहोस् ।

ख) स्वामी प्रपन्नाचार्यले वैदिक वाङ्मयका क्षेत्रमा पु-याएको योगदान चर्चा गर्नुहोस् ।

प्रश्न १६ दिइएको शीर्षकमा १५० शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस् । (कुनै एकको मात्र) $१ \times ५ = ५$

क) पुस्तकालयको महत्व ख) मेरो भविष्यको योजना ग) साइबर अपराध

समाप्त